

Notat
Dato 24. august 2017
MLJ

Side 1 af 18

Dansk Socialrådgiverforening
faglig handlekraft

Forslag til afbureaukratisering af LAB

Lov om aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) er blevet ændret adskillige gange siden vedtagelsen i 2003. Denne evindelige række af lovændringer har ført til, at LAB i dag fremstår med en ulogisk struktur, et stort antal tilhørende skrivelser og vejledninger og har et omfang af ca. 30.000 sider. Dette betyder, at loven er svær at navigere i og gennemskue for både borgere og sagsbehandlere.

Dansk Socialrådgiverforening (DS) er langt henad vejen enig i den linje, der er lagt med de omfattende reformer af beskæftigelsesindsatsen. Men en større gennemskuelighed og fleksibilitet i reglerne er en nødvendighed for at kunne iværksætte netop den indsats, som giver resultater og leder borgere til varig beskæftigelse.

De ledige kan ikke gennemskue systemet, hvilket gør det svært at være handlekraftig og tage ejerskab for eget forløb. Stramme og utallige kontrol- og proceskrav er medvirkende til, at borgerne alt for ofte oplever systemet som meningsløst – fordi de simpelthen ikke får den hjælp, de har brug for. For at møde borgerne i deres situation og tilrettelægge forløb, der stemmer overens med den enkeltes behov, er der behov for større fleksibilitet.

Som et resultat af de omfattende og procesregulerende bestemmelser op-lever medarbejdere i systemet, at deres faglighed ikke anvendes til fulde. En faglighed, der gør det muligt at vejlede borgeren ud fra en vurdering af borgerens konkrete behov og herigennem skabe en udvikling (se bilag 9 om rum til faglighed). Den omfattende processtyring skaber en frustration for sagsbehandlere, da der ikke er den nødvendige fleksibilitet til stede for at skabe meningsfulde indsatser. En større tillid til medarbejderne i kommunerne er derfor nødvendig. Denne tillid vil betyde et større ansvar til de kommunale sagsbehandlere, som vil blive båret af medarbejdernes faglighed.

Den omfattende processtyring og de mange uigennemskuelige og sammenvævede bestemmelser er blevet en alvorlig barriere, hvis målet er en effektiv individuel indsats. DS vil gerne derhen, hvor der kan foretages et fagligt skønt i den konkrete situation fremfor navigation efter en detaljeret procesregulering. DS ser derfor et tydeligt behov for en forenkling af LAB.

Dette notat fokuserer på en forenkling af bestemmelserne om 1) kontaktføreløbet, 2) ret og pligt tilbud samt 3) rådighedsvurdering og sanktion. Disse tre områder for forenkling skal ses ud fra, at kontaktføreløbet fremover skal ansues som et job- og uddannelsesforløb. Her agerer sagsbehandleren som en fagprofessionel vejleder og ikke primært som en systemadministrator. Samtidig er det et forløb, hvor aktiveringslinjen som det primære forlades med henblik på at sætte borgernes behov i fokus og herved skærpe blikket for proportionalitetsprincippet. DS' forslag retter sig primært mod de ikke-forsikrede ledige og de bestemmelser, der skal gælde for deres kontaktføreløb.

Rammen for DS' foreklingsforslag

Denne nytænkning af kontaktføreløbet, ret og pligt tilbud samt rådigheds-vurdering og sanktion skal ses i sammenhæng med et større udspil om forslag til ændringer og foreklninger i LAB samt bredt på beskæftigelsesområdet. Derfor vil nogle overordnede forudsætninger kort rundes her.

Struktur

DS lægger op til en ny struktur i LAB, som bl.a. skal sikre en større gennemskuelighed (se hovednotatet 2.A. vedr. en ny disposition for LAB-loven).

Målgrupper

Der er i dag 14 hovedmålgrupper, hvorunder de ledige kan inddeles i 80 undermålgrupper. Fremadrettet anbefaler DS, at opdelingen foretages på baggrund af indsatsbehov, og at der herved sker en væsentlig forenkling af målgrupperne. De 14 målgrupper, som i dag er i LAB skal forsat have ret til indsats.

DS foreslår fem hovedgrupper:

- Sygedagpengemodtagere
- Dagpengemodtagere
- Jobparate
- Aktivitetsparate
- Unge mellem 15-25 år

For målgruppen Unge mellem 15-25 år vil der være to undergrupper, da der vil gælde forskellige bestemmelser for myndige og ikke-myndige, primært ift. pligt. En del af foreklningen vedrørende målgrupperne består desuden i en strukturel forenkling af de omfattende variationer, LAB indeholder, på tværs af målgrupper

ift. redskaber, kontaktforsløb samt ret og pligt. Særregler vil derfor så vidt muligt skrives ind under de enkelte målgrupper og generelt reduceres.

Færre bemyndigelser

DS foreslår, at antallet af bemyndigelser i LAB reduceres. Dette både ud fra en betragtning om, at bestemmelserne ved bemyndigelse ofte er meget detailorienterede som fx § 21 i LAB, som indeholder hele tre bemyndigelser. Det kan underminere sagsbehandlerens faglighed, overblik over lovgivningen samt belaste medarbejderressourcerne, da sagsbehandlerne skal orientere sig i relevante bekendtgørelser eller lignende, hvor bemyndigelsen er udmøntet.

Forenkling af bestemmelserne om det individuelle kontaktforsløb: Job- og uddannelsesforsløb

Det individuelle kontaktforsløb består i dag af et væld af bestemmelser omkring tilmelding, CV, planen og samtaleforsløbet. DS foreslår, at man fremadrettet laver en mere fleksibel ramme både for borgere og for sagsbehandlere, hvilket skal understøttes af socialrådgiverens faglighed. Der lægges derfor op til, at det individuelle kontaktforsløb fremover bliver et 'job- og uddannelsesrettet' forsløb, som planlægges med udgangspunkt i borgerens konkrete behov sammen med borgeren med henblik på at skabe progression i forhold til ordinær beskæftigelse.

I dag fremgår bestemmelserne vedrørende hvem, der skal have et individuelt kontaktforsløb og med hvilket fokus af §§ 15 og 16. Der er her et specificeret fokus for kontaktforsløbet for hver enkelt målgruppe. For dagpengemodtagere (2.1), job- og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere (2.2 og 2.3), revalidender (2.4) og resourceforsløbsydelsesmodtagere, herunder som led i jobafklaringsforsløb (2.11 og 2.14), er det specificeret, at kontaktforsløbet tilrettelægges og gennemføres med henblik på, at de hurtigst muligt opnår beskæftigelse eller bringes tættere på arbejdsmarkedet. For disse målgrupper gælder der herudover en række særlige forhold om fokus og indhold i samtalerne.

DS foreslår, at der ikke umiddelbart sondres mellem de forskellige målgrupper. Dette ud fra en betragtning om, at forsløbet skal tilrettelægges med udgangspunkt i den enkelte borger uanset, hvilken målgruppe denne tilhører, og de konkrete indsats, der skal igangsættes i borgerens forsløb, uanset målgruppe, vil være rettet mod, at bringe borgeren tættere på arbejde eller uddannelse.

Sagsbehandlerens rolle i kontaktforsløbet er så at afdække borgerens behov med henblik på at udarbejde en plan med de rette tilbud i forhold til at opnå varig tilknytning til arbejdsmarkedet. I dette arbejde er "Min plan" et helt centralt element i job- og uddannelsesforsløbet med en tydelig forandringsteori bundet op på mål, delmål og indsats baseret på behovsafdækningen orienteret mod beskæftigelse.

Forenkling af reglerne om samtalehyppighed

Tidsfrister for samtaler fremgår i dag bl.a. af §§ 17, 18, 20 og 20a. Der er her forskellige bestemmelser for, hvor ofte de forskellige målgrupper skal have samtaler. DS anbefaler, at det for de tre foreslåede målgrupper: jobparate kontanthjælpsmodtagere, aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og unge mellem 15-25 år (myndige) bliver gældende, at der minimum skal afholdes fire samtaler indenfor 12 måneder. Disse samtaler placeres med udgangspunkt i borgerens behov, da der i nogle perioder vil være et større behov for samtaler end i andre. Herved vil man undgå, at der bliver holdt samtaler uden et egentligt formål, hvor borgeren oplever samtalen som stressende og nyttesløs. En sådan fleksibel og bred bestemmelse på tværs af målgrupper vil være mere meningsfuld for indsatsen, og gøre loven mere overskuelig.

Undtagelser fra den personlige kontaktform

Som udgangspunkt skal samtalerne i dag holdes som samtaler med personligt fremmøde. I en lang række specificerede tilfælde kan der dog gøres undtagelser fra dette, og samtalerne kan afholdes telefonisk eller andet. Dette gør sig bl.a. gældende i forbindelse med borgerens deltagelse i tilbud efter kapitel 10-12, for personer, der er omfattet af en mindre intensiv indsats, personer, der skal påbegynde ordinær fuldtidsbeskæftigelse indenfor seks uger, alvorlig sygdom mv. Regler omkring undtagelse for den personlige samtale fremgår således af en række forskellige paragraffer (bl.a. § 16 a stk. 5, § 17 stk. 2, § 18 stk. 5, § 21 f), hvor nogle overlapper hinanden, og andre kommer med yderligere tilføjelser til mulige undtagelser.

DS mener, at undtagelsesbestemmelserne bør samles et sted i lovgivningen. Herudover mener DS, at der skal kunne ske undtagelser fra den personlige samtale baseret på en faglig vurdering af, hvornår en personlig samtale ikke ville være befordrende. DS forslår også, at der bliver mulighed for, at samtalen kan afholdes af en anden part, som skal rapportere tilbage til jobcenteret, f.eks. en mentor eller en medarbejder på et botilbud. I forbindelse med undtagelsesbestemmelserne fra personlig samtale skal der dog gøres overvejelser om borgernes retssikkerhed i forhold til udbyttet af samtalerne i kontaktføløbet.

Centrale forslag:

- *Centrale principper for kontaktføreløbet på tværs af målgrupper:*
Bestemmelsen omkring kontaktføreløbet bliver formuleret som et job- og uddannelsesforløb med centrale principper for føreløbet gældende på tværs af alle målgrupper. Kontaktføreløbet har til formål at bringe borgeren tættere på varig ordinær beskæftigelse eller uddannelse uanset, hvilken målgruppe borgeren tilhører.
- *Fælles minimumskrav til samtalehyppighed på tværs af målgrupper:*
For de ikke-forsikrede ledige foreslås der et fælles minimumskrav om fire samtaler placeret indenfor 12 måneder. Disse samtaler kan individuelt tilrettelægges efter borgerens behov, og herved skabes der både en mere meningsfuld indsats, og loven bliver mere overskuelig.
- *Regler om undtagelser fra personlige samtaler samles et sted:*
Udgangspunktet for de fire 'minimumssamtaler' er, at disse skal være personlige samtaler. Der kan dog gøres undtagelser fra den personlige samtale på baggrund af en faglig vurdering og i stedet fx udføre samtalen telefonisk, ligesom det på baggrund af en faglig vurdering kan besluttes, at samtalen skal varetages af en anden part, som tilbagerapportere til jobcenteret. Regler om disse undtagelser samles ét sted i lovteksten.

Forslag til konkrete paragrafformuleringer:

Nedenstående er et forsøg på konkrete paragrafformuleringer, vedr. ovenstående forslag. Paragrafferne er formuleret med afsæt i de centrale forslag – og så paragrafnært som muligt. Nedenstående paragrafforslag vil betyde, at følgende paragraffer enten er sammenskrevet eller udgår: § 15, 16 (ikke 16a og 16B, da det er dagpengemodtagere) 17, 18, 20, 20 a og 20 b og 21 a og kan derved erstattes af paragrafferne herunder.

Job- og uddannelsesforløb

§ a Job- og uddannelsesforløbet tilrettelægges og gennemføres, individuelt og fleksibelt under hensyn til personens ønsker og forudsætninger samt arbejdsmarkedets behov med henblik på, at personen hurtigst muligt opnår eller generhverver varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Såfremt opnåelse af ordinær beskæftigelse eller uddannelse ikke umiddelbart er realistisk, tilrettelægges kontaktføreløbet med henblik på at skabe en progression henimod varig selvforsørgelse.

Stk. 2 For unge under 25 år, der ikke har en erhvervsuddannelse, tilrettelægges forløbet sådan, at den unge hurtigst muligt påbegynder en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, på almindelige vilkår. Såfremt opnåelse af dette ikke er umiddelbar realistisk, tilrettelægges et uddannelsesrettet forløb med henblik på, at personen bringes i stand til at kunne gennemføre en uddannelse.

§ b Job- og uddannelsesforløbet tilrettelægges og planlægges i samarbejde med personen ud fra et fagligt skøn af, hvilken indsats der bedst kan bringe personen i job eller uddannelse, eller tættere på job eller uddannelse.

Job- og uddannelsesforløbets indhold, herunder visitation og uddannelsespålæg til personer, der modtager uddannelseshjælp.

§ c For personer omfattet af § a stk. 1 og stk. 2, afholdes individuelle samtaler i job- og uddannelsesforløbet.

Stk.2 Under samtalerne skal der som minimum tages stilling til følgende:

- Tilrettelæggelse af indsatsen der skal føre frem mod beskæftigelse eller uddannelse.
- Opfølgning på igangsatte indsatser og aftaler i "Min Plan", jf. kapitel 9.
- Stillingtagen til om indsats og aftaler i "Min Plan" har givet den forventede progression i forhold til at opnå tilknytning til job- eller uddannelse. Hvis dette ikke er tilfældet, skal planen ændres, så fortsat progression sikres.

Stk. 3 Ved første samtale skal personens beskæftigelsespotentiale vurderes og på den baggrund visiteres personen som job- eller aktivitetsparat, hvis personen modtager kontanthjælp eller åbenlyst uddannelsesparat, uddannelses- eller aktivitetsparat, hvis personen modtager uddannelseshjælp. Ved efterfølgende samtaler foretages en vurdering af den fortsatte progression jf. stk. 2 om stillingtagen til, om personen fortsat er visiteret korrekt.

Stk. 4 For personer der er jobparate eller åbenlyst uddannelsesparate, skal der i forbindelse med samtalerne følges op på, hvorvidt de oplysninger, der er indlagt på Jobnet, er fyldestgørende.

Uddannelsespålæg

§ d Jobcenteret skal ved første samtale, jf. § f, pålægge en person, der modtager uddannelseshjælp, at komme med relevante forslag til en eller flere studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser, som personen på kortere eller længere sigt kan påbegynde på almindelige vilkår. Samtidigt fastsættes fristen for aflevering af uddannelsesforslagene.

Stk.2. På baggrund af forslagene jf. stk.1, personens forudsætninger og i samarbejde med personen, fastsætter jobcentret i "Min Plan" den uddannelsesindsats, i form af studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse, personen skal gennemføre med henblik på varig arbejdsmarkedstilknytning. Det er en betingelse, at personen under hele uddannelsen har et forsørgelsesgrundlag i form af SU, elevløn el.lign.

Stk. 3. Jobcenteret skal ud fra en vurdering af personens forudsætninger pålægge den pågældende, indenfor en nærmere fastsat frist, at søge om optagelse på en eller flere uddannelser, jf. stk. 2.

Stk. 4. Hvis personen optages på en uddannelse omfattet af stk.2, er den pågældende forpligtet til at påbegynde og gennemføre uddannelsen.

Stk.5. Jobcenteret kan iværksætte aktiviteter og tilbud efter kapitel 9 b-12 for at hjælpe personen med at blive i stand til at komme med forslag til en eller flere studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelser. Aktiviteter og tilbud, herunder test- og prøveresultater vedrørende Forberedende Voksenundervisning skal fremgå af uddannelsespålægget efter stk.1 og 2.

Stk. 6. Jobcenteret skal underrette uddannelsesinstitutionen om, at personen er pålagt at begynde og gennemføre uddannelsen efter stk. 4. Uddannelsesinstitutionen underrettes ligeledes om de aktiviteter og indsats, pågældende har fået af jobcenteret, eventuelle test- og prøveresultater, og om jobcenteret vurderer, at der er risiko for, at pågældende kan få særlige vanskeligheder ved at gennemføre uddannelsen. Uddannelsesinstitutionen skal underrette jobcenteret, når personen optages på uddannelsen, og hvis uddannelsesinstitutionen vurderer, der er risiko for frafald. Underretning efter 1. og 2. pkt. kan ske uden samtykke fra personen.

Stk. 7. Jobcenteret skal fortsætte indsatsen for personer, der via uddannelsespålæg skal påbegynde en uddannelse inden for 1 måned efter uddannelseshjælpens eller integrationsydelsens ophør, helt frem til uddannelsesstart.

Stk. 9. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsespålægget, herunder om udformning, digitalisering og procedurer for udarbejdelse af pålægget.

Sygeopfølgning

§ e Såfremt personen omfattet af § a, stk.1 eller 2, er helt eller delvist sygemeldt, indgår der ved opfølgningen en vurdering af, om der kan igangsættes særlige indsats, som kan understøtte, at personen kan genoptage eller få igangsat en plan, der retter sig mod enten job eller uddannelse.

Tilrettelæggelse af Job- og uddannelsessamtaler

§ f Den første samtale afholdes senest 1 uge efter, personen har henvendt sig til kommunen om hjælp. Efter den 1. samtale er afholdt, afholdes de efterfølgende individuelle samtaler, løbende og tilpasset den enkeltes behov, som minimum 4 gange indenfor 12 kalendermåneder.

Stk.2 For personer med særlige behov skal Jobcentret, på baggrund af en faglig vurdering, aftale et øget antal samtaler. Planlægningen af samtalerne skal tage udgangspunkt i et fagligt skøn på grundlag af den enkelte persons behov for opfølgning på indholdet i "Min Plan" og tilrettelæggelsen af fremtidige indsatser. Formålet med vurderingen er at sikre, at personen opnår størst muligt udbytte af de individuelle samtaler med henblik på beskæftigelse eller uddannelse.

Stk. 3 Samtaler afholdes som udgangspunkt ved individuelle samtaler (personligt fremmøde). Samtalerne kan ud fra en konkret faglig vurdering foretages som telefonisk eller digital opfølgning. Som udgangspunkt er det borgerens ønske om anden kontaktform, der er afgørende for, at samtalerne ikke afholdes som individuelle samtaler. Hvis kontaktformen ændres, skal begrundelsen for fravigelsen af reglen i 1. Pkt. noteres på sagen.

Stk. 4 Hvis personens situation og behov afgørende taler for det, kan jobcentret beslutte, at de individuelle samtaler afholdes af andre som f.eks. en mentor, en medarbejder på et botilbud eller en fagperson, der deltager i sundhedsbehandling af personen. Den ansvarlige person, der er udpeget af jobcentret, skal sørge for, at oplysninger fra samtalerne, der har betydning for jobcentrets indsats, noteres og videregives til jobcentret.

§ g For en person, omfattet målgruppen af ikke forsikrede ledige og som er på barsel og er omfattet af § 13, stk. 7, nr. 4 i lov om aktiv socialpolitik, skal jobcenteret inden for 3 måneder før barselsperiodens afslutning tilbyde en samtale, hvor personens tilknytning til arbejdsmarkedet drøftes.

Personlig samtale ved tvivl om rådighed i forbindelse med kontrolaktion

§ h Modtager kommunen meddelelse om, at der ved offentlige myndigheders kontrolaktion er rejst tvivl om den generelle rådighed for en person, som er omfattet af målgruppen for Job- og uddannelsesforløb, skal kommunen straks indkalde personen til en individuel samtale. Samtalen skal afholdes inden for en uge fra meddelelsen er modtaget. Skyldes tvivlen om den generelle rådighed, at personen har opholdt sig i udlandet, skal jobcenteret herefter afholde en individuel samtale hver 14. dag med den pågældende indtil 3 måneder efter første samtale.

Stk. 2 Jobcenteret skal inden for 2 uger efter denne samtale sørge for, at den

pågældende person får et aktivt tilbud efter denne lov.

Forenkling af bestemmelserne om ret og pligt tilbud

I den nuværende lovgivning er der særskilte bestemmelser vedr. ret og pligt til tilbud for de enkelte målgrupper, som omhandler hvornår første tilbud skal gives, hvilket tilbud det kan være mv. DS ser et stort potentiale i at forenkle bestemmelserne omkring ret og pligt tilbud med henblik på at skabe meningsfulde forløb for borgerne, som sikrer progression mod varig ordinær beskæftigelse.

Forenkling af bestemmelserne i forhold til tilbudsafgivelse

Tidspunktet for første tilbud varierer fra én måned til seks måneder på tværs af målgrupperne. Ligesom der også er forskellige bestemmelser for, hvornår målgrupperne skal have tilbud i det efterfølgende forløb. Det gælder fx, at jobparate kontanthjælpsmodtagere skal have tilbud hver 6. måned, mens det er hver 12. måned for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere jf. § 96.

DS foreslår at det ændres, så det første tilbud senest skal indtræde efter tre måneder for ikke-forsikrede og efter seks måneder for dagpengemodtagere. DS ønsker at ensrette minimumskravene til efterfølgende tilbud på tværs af målgrupperne, således at der efter første tilbud skal gives tilbud hver 6. måned. En sådan bestemmelse skal ses som et minimumkrav. I dag har borgeren pligt til at deltage i tilbud igennem hele forløbet. DS foreslår, at borgeren også får ret til tilbud fra første samtale i jobcenteret. Igennem disse tiltag forenkles reglerne for tilbudstil-delning/opstart på tværs af målgrupperne.

Afgivelse af tilbud skal bero på en faglig vurdering

DS mener, at det i arbejdet med tilrettelæggelsen af borgerens job- og uddannelsesforløb er essentielt, at sagsbehandleren i samarbejde med borgeren kan tilrettelægge et forløb, der ud fra borgerens behov, sikrer progression. Dette kræver en fleksibilitet både i forhold til valg af tilbud samt placeringen og varigheden af tilbuddet. Der må derfor gøres op med detailreguleringen af, hvilke tilbud, der kan træde i kraft hvornår, og til hvilke målgrupper.

DS foreslår, at tilbudsafgivelse ikke skal være reguleret efter målgruppe, men bero på et fagligt skøn af, hvad den bedste indsats vil være i forhold til at sikre progression, ud fra borgerens konkrete behov, frem mod varig ordinær beskæftigelse. I forlængelse heraf foreslår DS, at også den konkrete placering og timeantal for tilbuddet bør baseres på et fagligt skøn med udgangspunkt i borgerens behov og det skal derfor ikke være detailreguleret, hvor mange timer specifikke tilbud skal være.

Ubrudte tilbud over målgruppeskift

Den lediges forløb bør ses som en kontinuerlig proces frem mod varig ordinær beskæftigelse. Som tidligere skrevet, skal tilbuddene derfor ikke tage udgangspunkt i borgerens målgruppeplacering, men i borgerens konkrete behov. På nuværende tidspunkt afbrydes tilbud i flere tilfælde i forbindelse med målgruppeskift, da tilbud for en række målgrupper ikke kan række udover den periode, hvor borgeren tilhører den specifikke målgruppe jf. § 24 i LAB. Dette gør sig fx gældende for dagpengemodtagere, sygedagpengemodtagere mv. For en sygedagpengemodtager betyder dette fx, at et påbegyndt løntilskudsforløb må afsluttes, hvis borgeren bliver rask og dermed skifter målgruppe. Herefter skal borgeren vente adskillige måneder på igen at kunne modtage et tilbud, da ledighedsperioden tælles fra ny efter et målgruppeskift. Resultatet bliver manglende kontinuitet.

Med DS' forslag om en større fleksibilitet i tilbudsafgivelsen, så der fra dag 1 er mulighed for at benytte de tilbud, der er behov for i forhold til alle målgrupper, kan der skabes kontinuitet i borgerens job- og uddannelsesforløb på tværs af målgrupper. DS foreslår dermed, at der ikke fremadrettet skal være bestemmelser som i § 24 vedrørende afgrænsning af tilbudsperioder baseret på borgerens ydelse.

Centrale forslag:

- Forenkling af bestemmelser i forhold til tilbudsafgivelse
Ret og pligt til tilbud fra efter første samtale.
Første tilbud skal afgives efter tre måneder for ikke-forsikrede ledige og efter seks måneder for forsikrede ledige.
Minimumsrettighed til tilbud hver 6. måned på tværs af målgrupper
- Afgivelse af tilbud, skal bero på et fagligt skøn
Detailreguleringen vedr. hvornår hvilke tilbud kan gives til de forskellige målgrupper, skal afskaffes. Job- og uddannelsesforløbet skal tilrettelægges i samarbejde med borgeren ud fra borgerens behov, derfor er det nødvendigt at tilbuddene kan gives fra dag et i ledighedsforløbet og at varigheden og timeantallet må bero på en individuel faglig vurdering af, hvad der kan sikre progression i den enkeltes forløb. DS mener dog, at der bør være en minimumsgrænse for varigheden og timeantallet på tilbud for at sikre borgerens rettigheder.
- Ubrudte tilbudsforløb over målgruppeskift
DS foreslår, at job- og uddannelsesforløbet skal kunne tilrettelægges, som et kontinuerligt forløb, hvor der kan gives tilbud med henblik på at sikre borgerens progression mod varig ordinær beskæftigelse. Tilbud skal kunne fortsætte ud over målgruppeskift, hvorfor f.eks. bestemmelser efter

den nuværende § 24 i LAB og lign. foreslås ophævet.

Forslag til konkrete paragrafformuleringer:

Nedenstående paragrafformuleringer understøtter overstående forslag men vil samtidig, i en næste proces, kræve en gennemskrivning af paragrafferne i kap 9-13 og 16, 17 og 17a ift. målgrupper, varighed, timetal og krav for, hvor længe man skal have været berettiget til hjælp for at kunne få ret til de konkrete tilbud, da størstedelen af disse detailreguleringer udskrives. Med denne tilgang vil langt de fleste bemyndigelserne samtidig blive skrevet ud af lovgivningen.

Tilbud for alle målgrupper og tilbud om særlig beskæftigelsesindsats

§ h Personer der er omfattet denne lovgivning, har som led i deres Job- og uddannelsesforløb ret og pligt til at deltage i tilbud. De tilbud, der gives skal understøtte personens vej mod selvforsørgelse. For målgrupper med andre problemer end ledighed kan der indgå tilbud, der understøtter personens mere langsigtede mål for Job- og uddannelsesforløb. Tilbud tilrettelægges ud fra, hvilken indsats der ud fra et fagligt skøn vurderes at være behov for. Nogle typer af tilbud er for alle målgrupper, hvor andre tilbud er målgruppepræciserede, og hermed tilknyttet en særlig tilkendelse. Tilbud indarbejdes i "Min Plan" jf. § 27 i eksisterende LAB. Jf. § 28 stk. 1 i LAB kan planen for målgrupperne xxx (udsatte under og over 25, sygedagpenge, jobafklaringsforløb og ressourceforløb) tillige indeholde aktiviteter, der kan stabilisere og forbedre personens fysiske, psykiske og sociale tilstand med henblik på, at personen efterfølgende kan deltage i tilbud efter denne lov.

Forebyggende beskæftigelsesindsats

- Arbejdsfastholdelse
- Opkvalificering ved afskedigelse

Tilbud om beskæftigelsesindsats for alle grupper

- Realkompetence vurdering
- Opkvalificering ved afsættelse
- Jobrotation
- Løntilskud
- Uddannelsesrettede tilbud
- Virksomhedsforløb
- Opkvalificering
- Mentor (kap. 9b)

Tilbud om særlig beskæftigelsesindsats

- Revalidering
- Fleksjob
- Arbejdsrettet rehabilitering: Ressourceforløb og jobafklaring

Grundlæggende om tilbud efter beskæftigelsesloven

§ i Tilbud skal så vidt muligt være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft. Tilbud gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger, med henblik på at personen hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse. Tilbud kan gives hver for sig eller i kombination.

Stk.2 For personer der har en fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet, men aktuelt er sygemeldt fra deres job (sygedagpenge og jobafklaringsforløb), kan tilbud også gives med henblik på fastholdelse af tilknytning til arbejdsmarkedet.

Ret og pligt til tilbud

§ j Personer der modtager kontant- og uddannelseshjælp samt integrationsydelse har ret og pligt til at deltage i tilbud efter afsnittet om tilbud om beskæftigelsesindsats for alle grupper i hele ledighedsperioden.

Stk. 2 Tilbud gives efter reglerne i § a og § b (jf. ovenstående afsnit om job- og uddannelsesforløb) i samarbejde med personen efter en konkret vurdering af personens behov for beskæftigelses- og uddannelsesrettet indsats. Jobcentret kan give tilbud i videre omfang end beskrevet i stk.3 og 4 efter § a og § b (jf. ovenstående afsnit om job-og uddannelsesforløb).

Stk.3 I forbindelse med afgivelse af tilbuddet vurderes timetallet og tilbuddets længde. Omfanget af tilbuddet beror på en individuel faglig vurdering af personens konkrete behov for indsats for, at pågældendes beskæftigelsesmål eller uddannelsesmål kan opfyldes. Personen vil uanset vurderingen i 2. Pkt. have ret til tilbud med et omfang på 7 timer ugentligt.

Stk.4 Såfremt en person, der er i tilbud efter afsnit XX (tilbud om beskæftigelsesindsats for alle grupper) skifter målgruppe mens personen er i tilbud, kan personen færdiggøre tilbuddet som det fremgår af "Min Plan". Færdiggørelsen beror dog på, at Jobcentret efter en konkret faglig vurdering, fortsat finder tilbuddet relevant i forhold til personens beskæftigelsesmål eller uddannelsespålæg.

Stk. 5 Personer omfattet af dette kapitel har ret til at få et tilbud senest 7 dage fra første henvendelse til kommunen om hjælp. Personen skal kunne påbegynde tilbuddet senest 2 uger efter første henvendelse til kommunen om hjælp. Jobcentret har pligt til at give personen et tilbud efter afsnittet om tilbud om beskæftigelsesindsats for alle grupper, således at tilbuddet påbegyndes senest 3 mdr. efter 1 henvendelse til kommunen om hjælp.

Stk. 5 Efter færdiggørelsen af det første tilbud skal efterfølgende tilbud påbegyndes senest hver gang den pågældende har modtaget kontant- eller uddannelseshjælp eller integrationsydelse i en sammenhængende periode på 6 måneder. Det er jobcentrets ansvar at tilbud afgives, således at fristen efter 1. pkt. overholdes.

Forenkling af bestemmelserne om rådighedsvurdering og sanktion

Vurderingen af borgerens rådighed indgår som et gennemgående redskab i beskæftigelsesarbejdet. Arbejdsfeltet om borgeres rådighed deles mellem ydelsesenheder og sagsbehandlere på jobcentret. Da afgørelse om borgeres rådighed kan få afgørende betydning for den enkelte, stiller det krav til en meget sammentænkt indsats mellem jobcenter og ydelsesenhed. Iværksættelse af sanktioner vil som udgangspunkt være indgribende for den enkelte, og det er derfor væsentligt, at der er tydelighed omkring, hvilke forventninger, der stilles til borgere om rådighed, men også tydelighed om hvilke forseelser, der kan få konsekvens af sanktioner.

Bestemmelsen i Lov om Aktiv socialpolitik (LAS) § 35 beskriver den vejledningsforpligtelse, det påhviler jobcentret at give borgerne om, hvilke konsekvenser det kan få, såfremt borgeren ikke opfylder sin rådighedsforpligtelse. Det er afgørende for borgerens retssikkerhed, at denne vejledning gives, så borgerne forstår konsekvensen. DS erfarer, at det grundet mangfoldigheden af konsekvenser og hvad forskellige forseelser kan betyde for borgeren, kan være meget komplekst at give en forståelig vejledning til borgerne.

Da denne vejledningsforpligtelse ligger i jobcentret, foreslår DS, at der arbejdes på en forenkling af den vejledning, der skal gives, så det i højere grad bliver muligt at formidle den enkelt og forståeligt.

Der er i dag både periodesanktioner (§§36-38 i LAS), som gives som et fradrag, når en forseelse løber over tid. Punktsanktioner (§§39 og 40), som gives som nedsættelse med et fastbeløb, når forseelsen ikke løber over tid og ophørssanktioner (§§ 40a og 41), som er ophørssanktioner, hvor ydelsen ophører indtil borgeren igen opfylder sin rådighedsforpligtelse. Alt efter hvilken sanktion, der parthøres i forhold til, skal der gives specifikt råd og vejledning, samt noteres i sagen. Dette skal være gjort korrekt, da sanktionen ellers ikke er lovmedholdelig.

En udfordring kan være, at en sanktion f.eks. begynder som en periode-sanktion, men også bliver en punktsanktion og måske til sidst en ophørs-sanktion. Det betyder, at der så skal parthøres, vejledes og skrives, hver gang sanktionen ændrer karakter. Herudover kan det være svært at finde ud af, hvilken sanktion der skal parthøres i forhold til, hvilket også gør det svært for sagsbehandleren, at give borgeren korrekt råd og vejledning. Det får konsekvenser i forhold til retssikkerheden.

DS foreslår, at der fremover er tre muligheder for sanktion, en i forhold til udeblivelse fra jobsamtaler og en i forhold til udeblivelse fra beskæftigelsesfremmende tilbud og § 38 i LAS vedr. CV og Jobnet.

For de aktivitetsparate skal det fortsat være gældende, at der skal være forsøgt personlig kontakt, før der kan træffes afgørelse om sanktion. Men det er yderst vigtigt, at der udarbejdes en vejledning i forhold til, hvornår alle rimelige muligheder for kontakt er udtømt. F.eks. hvor mange gange sagsbehandlere skal forsøge at opsøge personlig kontakt og hvor langt den enkelte sagsbehandler skal gå for at opnå personlig kontakt.

Den egentlige rådighedsvurdering og indstilling til sanktion bør foretages ud fra et fagligt skøn. Lovgivningens intention med sanktionering er, at den skal fremme borgerens rådighed. En vurdering af borgeres rådighed bør derfor bero på en socialfaglig helhedsvurdering i jobcentret baseret på kendskab til borgerens samlede situation og arbejdet med rådighed.

Centrale forslag:

- *Forenkling af vejledningsforpligtigheden:*
Vejledningsforpligtelsen i § 35 i LAS kompleksitetsreduceres, så det bliver muligt for den enkelte medarbejder at give en forståelig vejledning til borgerne om konsekvenserne for en eventuel forseelse i forhold til rådighed. En kompleksitetsreduktion af vejledningsforpligtigheden vil formodentlig være afhængig af, at der sker en sanering i reglerne om sanktionering §§ 35-44 i LAS.
- *Tre former for sanktion:*
DS foreslår, at der gøres op med de forskellige former for sanktion, så der fremover kun er mulighed for sanktion i forhold til udeblivelse fra samtaler og tilbud, samt § 38 i LAS vedr. CV og Jobnet.
- *Socialfaglige vurderinger af rådighed for udsatte borgere:*
DS foreslår, at vurderinger i forhold til rådighed alene foretages med afsæt i en socialfaglig helhedsvurdering. En regelændring skal give plads til et øget fagligt handlerum, hvor spørgsmålet om rådighed beror på faglige skøn med afsæt i borgerens samlede situation.

Forslag til konkrete paragrafformuleringer:

Nedenstående er et forsøg på konkrete paragrafformuleringer vedr. ovenstående forslag.

Rådighed – den lediges forpligtelser

§ k Rådighedsforpligtelsen er pligten for den ledige til aktivt at udnytte sit beskæftigelsespotentiale med henblik på beskæftigelse i størst muligt omfang.

Vejledning i forbindelse med rådighed

§ l Jobcentret skal vejlede personen om betydningen af rådighedsforpligtelsen. Personen skal vejledes om, at aktiv deltagelse i indsats og aftaler i "Min Plan" forbedrer pågældendes mulighed for at komme i arbejde og dermed opnå selvforsørgelse.

Stk.2 Samtidig med henvisningen til arbejde, afgivelsen af tilbud, indkaldelsen til samtale m.v. skal kommunen skriftligt have informeret ansøgeren eller modtageren af kontant- eller uddannelseshjælp eller integrationsydelse om konsekvensen for hjælpen, hvis en person uden rimelig grund afslår arbejdet, afviser eller udebliver fra tilbuddet, ikke møder til samtalen m.v., og om, hvilke skridt en person, der afslår m.v., skal tage for igen at blive berettiget til hjælp.

Stk.3 For personer der er omfattet af stk. 2, som er visiteret som aktivitetsparate, skal jobcentret inden der tages stilling til rådigheden efter § n, stk.3 og 4 påse, at alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen, er udtømt. Formålet med kontakten er at få oplyst, om der forelå en rimelig grund til tilsidesættelsen af rådighedsforpligtelsen. Som eksempler på rimelige kontaktmuligheder kan f.eks. nævnes, at kommunen har forsøgt at opnå kontakt til personen ved henvendelse fra personens mentor, ved at kommunen har opsøgt personen på borgerens bopæl, eller har opsøgt personen på dennes tilbudssted.

Rådighedsvurderingen

§ m Jobcentret har pligt til at vurdere, om en person, der har ansøgt om eller får kontant- og uddannelseshjælp samt integrationsydelse efter § 11 i lov om aktiv socialpolitik, fortsat opfylder betingelserne for hjælpen ved at udnytte sine arbejdsmuligheder, hvis personen

- 1) afslår et arbejde, som personen er henvist til,
- 2) udebliver fra en samtale i Job- og uddannelsesforløbet i Jobcenteret eller hos anden aktør, et møde i rehabiliteringsteamet eller fra en rådighedsvurdering i Jobcenteret,
- 3) udebliver fra en opfølgningssamtale i kommunen,
- 4) undlader at give meddelelse til Jobcenteret eller arbejdsgiveren om sygdom i tilfælde, hvor den ledige er givet et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller skal møde til jobsamtale hos en arbejdsgiver,
- 5) undlader at give meddelelse om sygdom til kommunen i tilfælde, hvor den

ledige er indkaldt til en jobsamtale som led i sygeopfølgning eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning,

6) afviser eller udebliver fra deltagelse i foranstaltninger som led i sygeopfølgning

7) er visiteret som uddannelses- eller jobparat og gentagne gange melder sig syg, når personen er givet et tilbud efter denne lov. Jobcentret skal dog ikke foretage en vurdering af personens rådighed, hvis det ikke vurderes relevant.

§ n Rådighedsvurderingen foretages ud fra konkret vurdering af personens beskæftigelsespotentiale i forhold til viljen og evnen til at opfylde forpligtelsen til at stå til rådighed.

Stk.2. For en person, der visiteret som job – og uddannelsesparat, foretages vurderingen efter reglerne i § 13, stk.7 i lov om aktiv socialpolitik som en samlet vurdering af sagens oplysninger med udgangspunktet i, at personen har forudsætningerne for at opfylde rådighedsforpligtelsen.

Stk.3. For en person, der er visiteret som aktivitetsparat, foretages vurderingen efter reglerne i § 13, stk.8 i lov om aktiv socialpolitik ud fra en socialfaglig helhedsvurdering.

Stk.4. På baggrund af rådighedsvurderingen tager jobcentret stilling til, om personen opfylder sin rådighedsforpligtelse. Såfremt dette ikke er tilfældet, udarbejder jobcentret en indstilling om fradrag eller ophør af ydelsen efter lov om aktiv socialpolitik. For en person, der er visiteret som aktivitetsparat, forudsætter en indstilling om fradrag eller ophør af ydelsen, at der er et konkret begrundet beskæftigelsessigte med indgrebet.

Lov om aktiv socialpolitik

§ 36. Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning som indgår i personens "Min Plan", eller en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven skal kommunen foretage et fradrag i hjælpen.

Stk. 2. Fradraget i hjælpen efter stk. 1 foretages for det antal dage, hvor den pågældende er udeblevet helt eller delvis.

Stk. 3. Kommunen kan foretage et forholdsmæssigt fradrag i godtgørelsen efter § 83 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller hjælp efter integrationslovens § 23 f, når deltageren uden rimelig grund udebliver fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller fra en eller flere dele af integrationsprogrammet efter integrationsloven.

§ 37 Hvis en person uden rimelig grund udebliver fra

- en samtale der er led i job- og uddannelsesforløb efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationsprogrammet efter integrationsloven,
- enhver anden samtale, som kommunen pålægger personen at deltage i, som er led i beskæftigelsesindsatsen eller integrationsindsatsen overfor personen.
- enhver samtale, der er led i afgørelser om personens ret til ydelser efter denne lov.

foretager kommunen fradrag i hjælpen for de dage, der går, fra personen skulle være mødt til samtalen indtil kontakten til Jobcenteret er genoprettet. Der foretages fradrag i hjælpen for den dag, hvor samtalen skulle have fundet sted, uanset om personen kontakter Jobcenteret samme dag.

Stk. 2. Reglerne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse ved jobsamtaler eller individuelle samtaler, der finder sted hos anden aktør. Det er kommunen, der træffer afgørelse om fradrag i hjælpen.

Stk. 3. Har en person der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp af Jobcenteret fået mulighed for digitalt via Jobnet selv at booke jobsamtaler, jf. kapitel 7 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, sidestilles personens booking af en jobsamtale med en indkaldelse til en jobsamtale fra Jobcenteret, og reglerne i stk. 1 finder anvendelse ved udeblivelse fra disse samtaler. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved jobsamtaler efter integrationsloven for integrationsydelsesmodtagere, som er omfattet af et integrationsprogram efter integrationsloven.

§ 38 Hvis en person, der ansøger om eller modtager hjælp, som er forpligtet til at tilmelde sig som arbejdssøgende i Jobcentret efter reglerne i beskæftigelsesloven eller integrationsloven, undlader at tilmelde sig som arbejdssøgende i jf. § 8 a, stk. 1 eller 2, eller har undladt at lægge sit CV ind i Jobnet, jf. § 13 a, stk. 2, 1. pkt., eller stk. 3, 1. pkt., foretager kommunen fradrag i hjælpen til den pågældende for de dage, hvor den pågældende ikke har været tilmeldt, eller hvor CV'et ikke har været lagt ind, medmindre den manglende tilmelding og indlægelse af CV ikke skyldes personens forhold.

Stk. 2. Hvis en person har undladt at tjekke sine jobforslag på Jobnet og dermed bekræfte, at pågældende er arbejdssøgende, jf. § 8 a, stk. 3, og den pågældende som følge heraf er blevet afmeldt som arbejdssøgende i henhold til regler fastsat efter § 11, stk. 5, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller integrationslovens § 26 a, stk. 2, foretager kommunen fradrag i hjælpen til den pågældende for de dage, hvor personen har været afmeldt, medmindre den manglende bekræftelse ikke skyldes personens forhold.

§ o Afgørelser efter reglerne i § 36, § 37 og § 41 træffes af kommunen på grundlag af indstillingen fra Jobcentret.

Stk.2 For personer, der er visiteret som aktivitetsparate, skal jobcentret inden der tages stilling til rådigheden påse, at alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen, er udtømt. Formålet med kontakten er at få oplyst, om der forelå en rimelig grund til tilsidesættelsen af rådighedsforpligtelsen. Som eksempler på rimelige kontaktmuligheder kan f.eks. nævnes, at kommunen har forsøgt at opnå kontakt til personen ved henvendelse fra personens mentor, ved at kommunen har opsøgt personen på borgerens bopæl, eller har opsøgt personen på dennes tilbudssted.